

A technológiai fejlődés/innováció szerepe a gyermekmunkában: probléma, vagy megoldás?

Martus Bettina
PhD hallgató

Szegedi Tudományegyetem
Gazdaságtudományi Kar

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az előadás felépítése

- × A téma aktualitása
- × Az innováció feltételei
- × Vállalatok fejlesztési fázisai
- × A multinacionális cégek szerepei
- × Az innováció: probléma vagy megoldás?
- × Mint megoldás: eszköz vagy cél

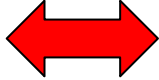

A téma aktualitása

- × Globalizáció megjelenése, innovációk elterjedése, technológiai váltások
- × Fejlett-fejlődő országok közötti különbségek
- × Fejlődő országok: rossz életkörülmények
→gyermekmunka

Az innováció feltételei/korlátai a fejlődő országokban

- x Családi vállalkozások
 - x Cégek, amelyek egyesülnek
 - x Külföldi verseny(társak)
 - x Exporttevékenység
 - x Vállalkozói képzettség, tapasztalat
 - x Munkások iskolázottsága
 - x Fiatalabb cégek
 - x Nagy cégek
 - x Urbanizációs előnyök (externáliák)
-
- x Cégek idegen tulajdonnal
 - x Partnerség, együttműködés, egyedüli
 - x Hazai verseny
 - x Nincs exporttevékenység
 - x Kevés tapasztalat, képzettség
 - x Régebbi cégek

Természeti környezet, kulturális, mentális, politikai, finanszírozási, infrastrukturális vagy fizikai, emberi vagy humán

Vállalatok jellemzői különféle fejlesztési fázisokban

	Fejlesztési fázis	Érettség fázisa	Szabványosítás
Tőke	Nagy tőkeigény	Nagy forgótőke igény	Nagy tőkeigény
Szakképzetlen munkaerő	Kevés számú	Közepes	Nagyszámú
Fejlesztői és kutatói állomány	Jelentős	Lényeges	Kisszámú
Irányítók	Kevés számú	Jelentős	Kisszámú
Marketing szakemberek	Kevés számú	Jelentős	Kisszámú
Externáliák	Jelentős	Nagyon hasznos	Közepes
Telephely-választás	Gazdasági centrum	Agglomerációs terület	Periféria

A multinacionális cégek „küzdélmé”

- × **Vállalatok térségi bázisa:** információs és innovatív előnyöket nyújt
- × Tevékenységek **kihelyezése** más országokba (általában fejlődőekbe)

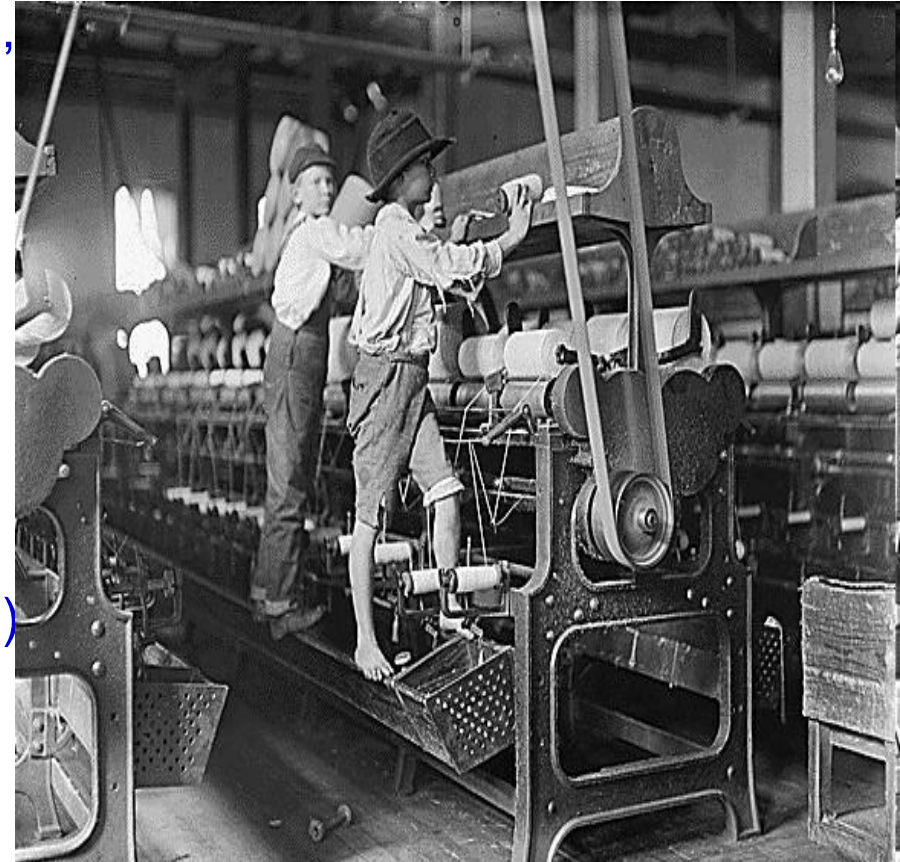
Botrányok:

- × **Apple-Foxconn:** rossz körülmények, kiskorúak foglalkoztatása „gyakornokként” (Kína)
- × **Gap:** 10 éves gyerekek foglalkoztatása (Új-Delhi)
- × **Phillip Morris:** dohányültetvények, nikotinszint, növényvédő szerek, nincs szerződés, egyösszegű kifizetés, alapvető élelmiszereket az alkalmazók adták, rossz körülmények (víz, sátor)

Az innováció: probléma vagy
megoldás?

Egy kis érdekesség

- Tudományos forradalom, kereskedelem bővülése → ipari forradalom = gazdasági, társadalmi, technológiai változások
- XVIII-XIX. sz. Európa tömegjelenség
- William Pitt: szegény-törvénytervezet
- Anglia, Wales: 10-14 éves korosztály 36,6%-a dolgozott (1851)
- Gyári törvények ellenére
- 2011: kb. 215 millió gyermekmunkás

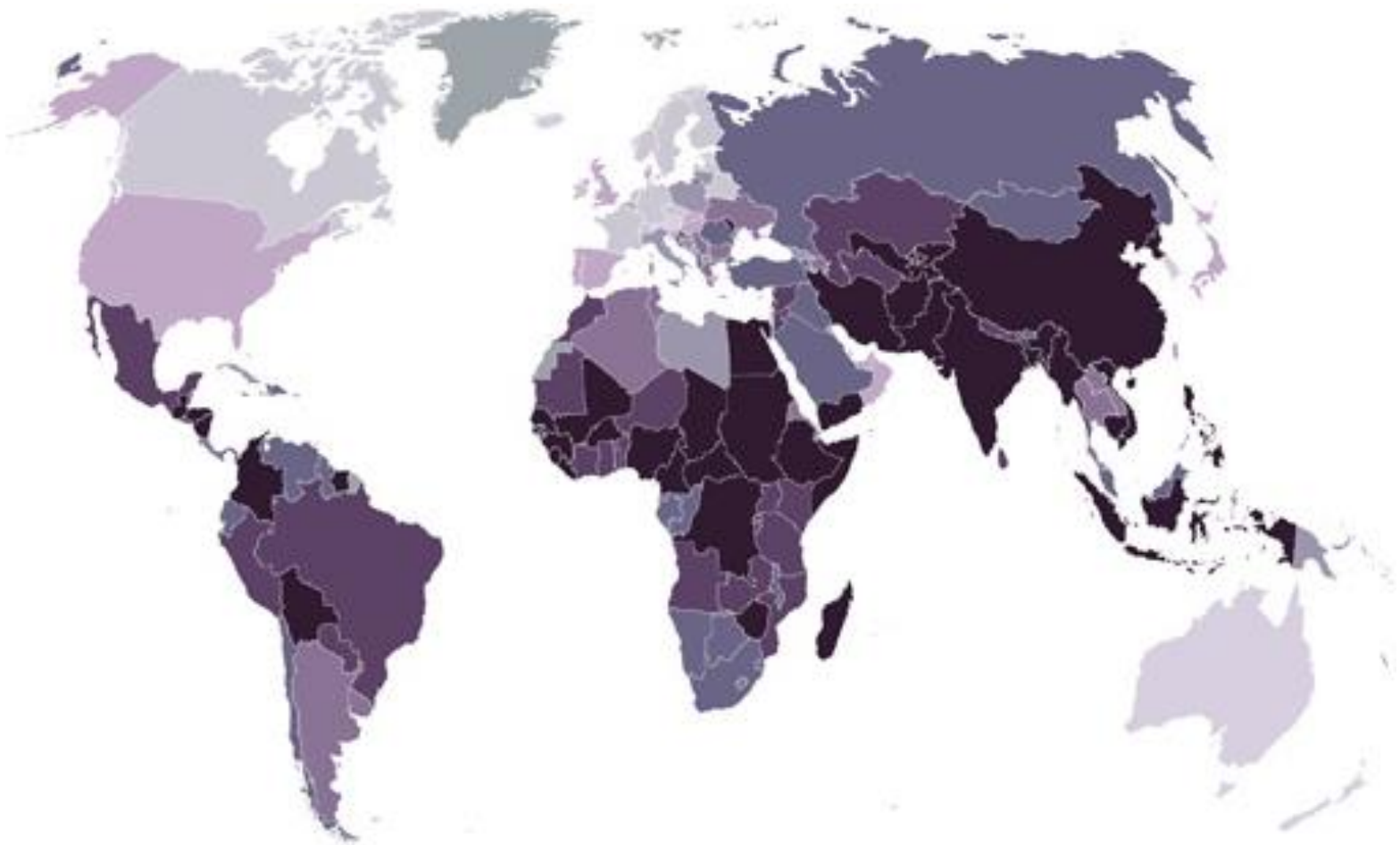

Definíciók, főbb tendenciák

- × Fejlett országok esetében:
 - × 13 éven aluli foglalkoztatott gyermekek gyermekmunkásoknak tekinthetők
 - × 13 éves kor feletti fiatalok könnyű fizikai munkát
 - × 15 éves kor felett általános munkát
 - × 18 év felett: veszélyes munka
- × A fejlődő országok esetében az életkorok egy évvel lejjebb csúsztak:
 - × 12 éves kortól: könnyű fizikai munka
 - × 14 éves kortól: általános munka
- × 2011-ben:
 - × 215 millió gyermek
 - × 2/3 az agrárszektorban
 - × Leginkább fiúk
 - × Informális szektorok jelentősége

Eltérések a definíciók miatt!

A házimunka nem számít gyermekmunkának!

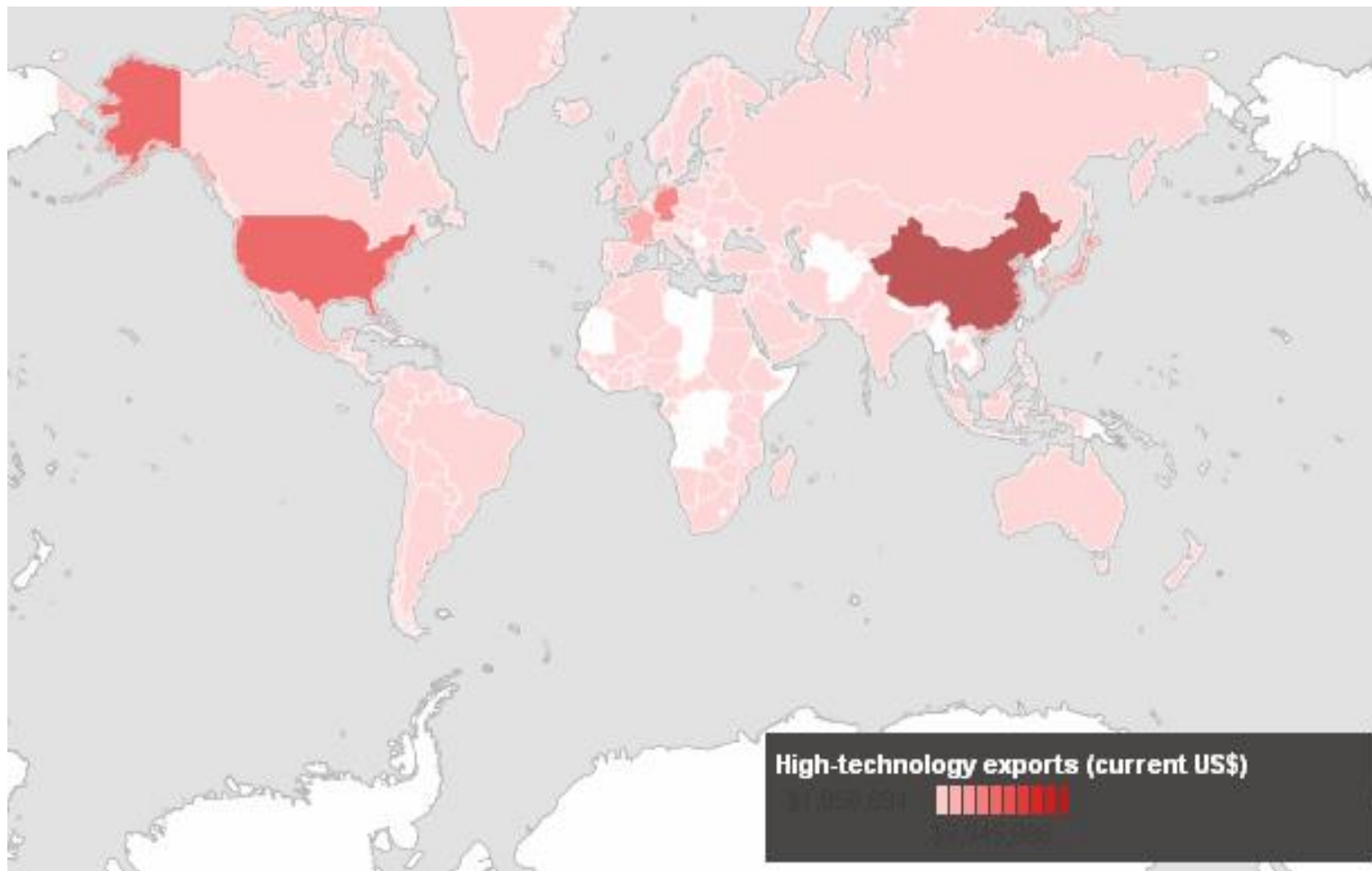

Legend	
Extreme risk	■
High risk	■
Medium risk	■
Low risk	■
No Data	■

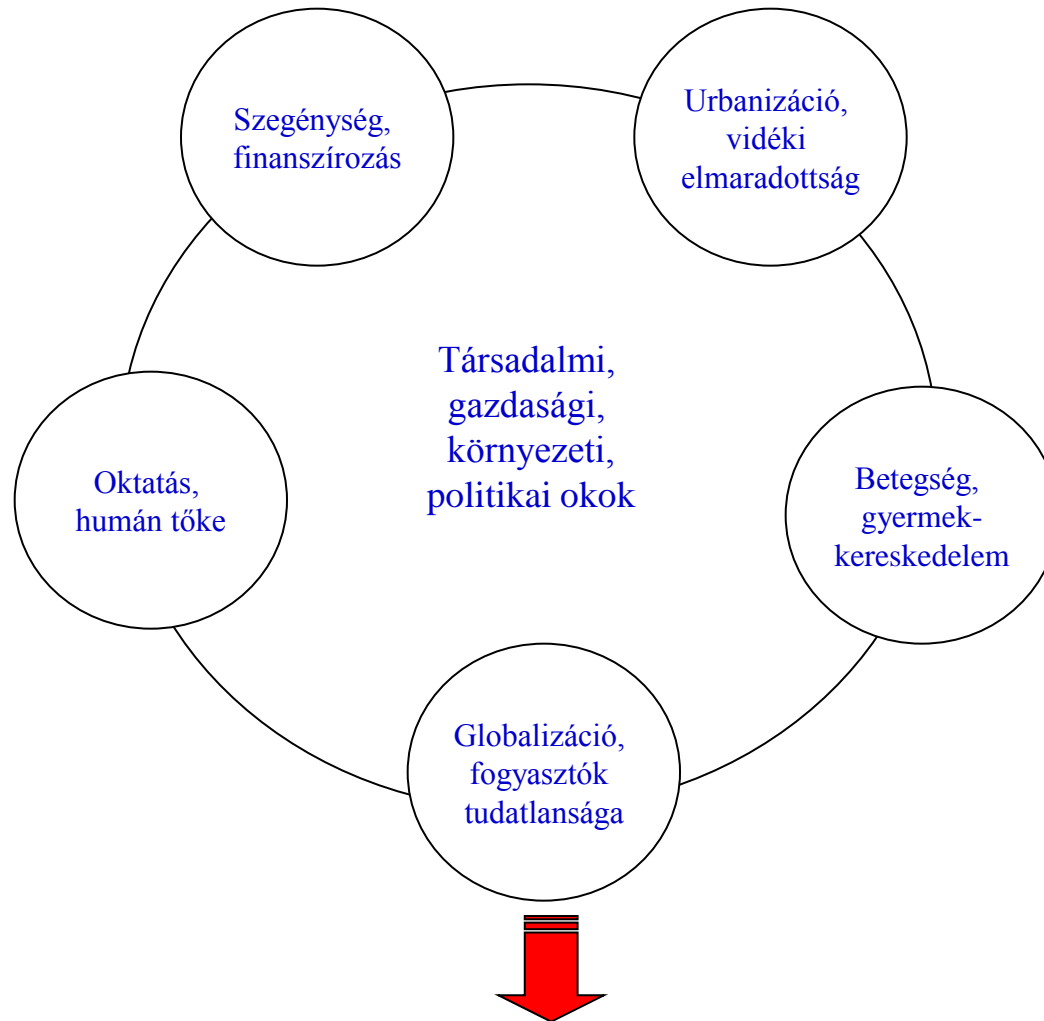
Rank	Country	Rating
1	Bangladesh	Extreme
2	Chad	Extreme
3	DR Congo	Extreme
4	Ethiopia	Extreme
5	India	Extreme

Rank	Country	Rating
6	Liberia	Extreme
7	Myanmar	Extreme
8	Nigeria	Extreme
9	Pakistan	Extreme
10	Somalia	Extreme

High-technology exports (current U.S. \$), 2007-2011

Okok

Innovációk, technológiai változások, multi/transznacionális cégek megjelenése

Mint megoldás

Az innováció: eszköz vagy cél?

Mint eszköz:

- × Profitabilitása függ a munkaerő képzettségétől és minőségétől
- × Alacsonyabb határköltséggel tud termelni az innovációval/technológiai váltással
 - x a vállalat is érdekelt lehet az oktatásban
 - x kihelyezi az értéklánchoz szorosan nem kapcsolódó tevékenységeket → további gyermekmunka
- × De! A technológiai fejlődés = kevesebb szakértelmet igénylő munka, kevesebb pénz? → helyettesíthetőség

Mint cél: Makrogazdasági hatások

- FDI
- Humán tőke
- Foglalkoztatottság (bérek)

Az innovációkat és a
technológiai fejlődést
gátolja

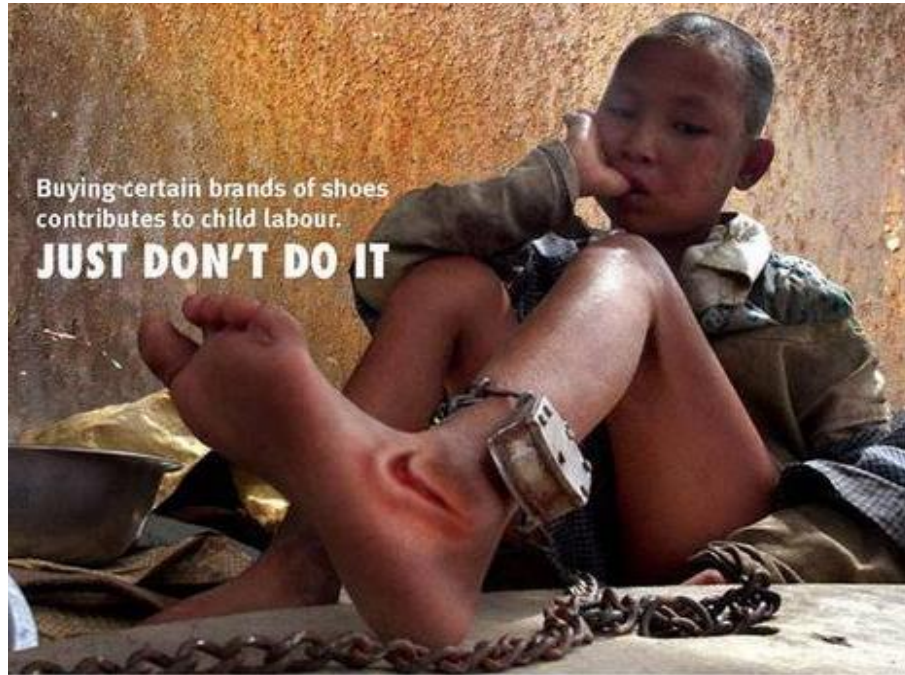

Összegzés

- × Társadalmi-gazdasági probléma
- × Segíteni kell a gyermekek rehabilitációját, de hogyan?
- × Az innováció, technológiai fejlődés: megoldás, vagy probléma?
- × Az innováció: eszköz, vagy cél?
- × Fejlődő országok csapdája

Köszönöm a figyelmet!

E-mail: bettina.martus@eco.u-szeged.hu

To learn more about child labour visit www.UNICEF.org

unicef

Jelen kutatási eredmények megjelenését „Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával” című, TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012 azonosítószerű projekt támogatja. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

